

BESTUURSAFDELING
VERZORGINGSINSTELLINGEN

NATIONALE RAAD VOOR ZIEKENHUIS-
VOORZIENINGEN

Afdeling "Erkenning"

O/ref.: NRZV/D/27-1

ONTWERP-ADVIES INZAKE DE "PEER REVIEW"

I. INLEIDING.

Er wordt vastgesteld dat in een recent verleden de notie van "zware medische apparatuur" wordt verlaten en veeleer gedacht wordt aan het opstellen van normen en criteria voor de zogeheten "zware medische diensten". Zware apparaten die nog op de lijst van de zware apparatuur voorkomen, worden in de jongste adviezen van de Nationale Raad voor Ziekenhuisvoorzieningen meer en meer gezien in het kader van een groter geheel. Zulks was o.a. het geval in het advies m.b.t. de spintomograaf en het advies m.b.t. de coronarografie (beide adviezen werden per 9 februari 1989 geformuleerd). De methode van de stringente programmatie b.m.v. kwantitatieve criteria wordt als voorbijgestreefd beschouwd, terwijl het benadrukken van kwalitatieve normen die een waarborg moeten bieden voor het doelmatig inzetten van hoogtechnologische apparatuur als de beste oplossing wordt ervaren. Resp. in het advies m.b.t. de NMR en m.b.t. het coronarografietoestel wordt uitgegaan van de idee dat een systeem van "peer review" moet worden voorzien opdat het oordeelkundig gebruik van de zwaar medische apparatuur zou kunnen worden getoetst. M.a.w. wordt in de onderscheiden adviezen gepleit voor het instellen van een commissie van "peers" (of "gelijken") die toezicht houdt op de naleving van de kwaliteitsnormen die in de adviezen werden omschreven.

Het doel van onderhavig advies is de principes en de werking van deze zogeheten "peer review"-commissies te omschrijven.

.../...

II. OMSCHRIJVING VAN HET BEGRIP "PEER REVIEW".

Er wordt in België in eerste instantie gedacht aan een peer review ter controle van de kwaliteit.

Alleszins komt een toepassing van het peer reviewprincipe met het oog op een financiële bewaking van de uitgaven niet op de eerste plaats. De bewaking van de kwaliteit van de geleverde prestaties, van de aangewende uitrusting en van het personeel is essentieel. Doel van de "peer review" is het nagaan of de gebruikte middelen in functie van het te verwachten resultaat werden ingezet.

De "peer review" wordt in eerste instantie opgericht om de werking van de "zware medische diensten" te kunnen evalueren. Als dit principe van evaluatie door een comité van collegae voor de zware medische diensten wordt aangehouden, dan moet dit als een erkenningsnorm gelden.

Alhoewel de "peer review" in beginsel corrigerend moet werken, moet het mogelijk zijn op basis van de conclusies van een audit desgevallend over te gaan tot de intrekking van de erkenning van een zware dienst.

Kwaliteitsbewaking wordt als het leitmotiv van elke "peer review"-actie ervaren. Deze bewaking gaat in het bijzonder na :

- de mate waarin wordt gebruik gemaakt van de middelen die bij de huidige stand van de wetenschap beschikbaar zijn;
- de mate waarin de veiligheid van de aangewende middelen wordt gewaarborgd;
- de mate waarin de ingezette middelen doelmatig worden aangewend.

Anders gezegd, heeft de "peer review" tot doel om de kwaliteit van de geleverde prestaties te doen evalueren door een commissie van collegae en dit meer bepaaldelijk op het stuk van de efficiëntie, de veiligheid en de aanvaardbaarheid van de ingezette middelen.

Bij de beoordeling van een dossier inzake een zware medische dienst door een "peer review"-commissie moeten twee onderscheiden types van criteria worden gehanteerd, m.n. :

.../...

algemene criteria : zijnde de kwaliteitscontrole van

- de uitrusting
- de artsen en het personeel
- de aangewende procedures
- de klinische kwaliteitscontrole van de voorschriften en van de resultaten van dit voorschrijfgedrag.

specifieke criteria die per "peer review"-commissie ieder afzonderlijk worden opgesteld.

Voor iedere "zware medische dienst" zou voortaan als een erkenningsnorm moeten gelden dat hij zich onderwerpt aan het "peer review"-systeem. Dit wil m.a.w. zeggen dat de bedoelde dienst akkoord gaat om een commissie van gelijken, (bestaande uit 4 academici, 4 niet-academici die een soortgelijke dienst uitbaten, plus 1 academicus en 1 niet-academicus uit een andere specialiteit) toe te laten over te gaan tot een zowel interne als externe controle van de activiteiten van de dienst.

Het rapport van de "peer review"-commissie, dat uiteraard als vertrouwelijk en als vallend onder het medisch beroepsgeheim moet worden aange-merkt, zou bestemd zijn voor de Nationale Raad voor Ziekenhuisvoorzieningen, die op zijn beurt de conclusies desgevallend en indien nodig (bvb. voorstel tot intrekking van erkenning) aan de bevoegde Gemeenschapscommissie overmaakt.

III. CONCLUSIE.

Resumerend en concluderend wordt in onderhavig deeladvies gepleit voor de invoering van een wettelijke erkenningsnorm voor zware medische diensten waarbij gesteld wordt dat deze zich verplichtend moeten onderwerpen aan een kwaliteitstoetsingsprogramma dat door een commissie ad hoc, bestaande uit "gelijken" wordt bepaald.

Indien dit principe wordt aanvaard dan is een eigenlijke programmatie van zware medische en medico-technische diensten niet langer noodzakelijk. Er ontstaat aldus een vrijheid tot uitbating van een dgl. dienst, maar echter in eniger mate beperkt door de ingevoerde kwaliteitsbewaking uitgeoefend door een college van gelijken.

.../

Met dit deeladvies heeft de Nationale Raad voor Ziekenhuisvoorzieningen in eerste instantie beoogd om de idee van de "peer review" in ons land aan te kaarten. Mocht de Heer Minister zich met de uiteengezette grote principes van dit advies kunnen akkoord verklaren, dan zou de Raad overgaan tot oprichting van een werkgroep binnen zijn schoot, om een zeer concreet voorstel uit te werken voor de werking van de "peer review" binnen het kader van een dienst voor medische beeldvorming (incl. een NMR-toestel).

De invoering van het "peer review"-beginsel is zó innoverend dat de Raad hierin de weg van de geleidelijkheid wenst te bewandelen, en derhalve een experiment terzake zou willen opstarten.